

Sprawozdanie merytoryczne z działalności Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego Oddział w Toruniu w latach 2017–2021

Nazwa oddziału

Oddział w Toruniu

Liczba członków

51 (2021 r.)

Władze

Zarząd Oddziału: dr Hubert Czachowski, dr Rafał Kleśta-Nawrocki (prezes), dr Marcin Lutomierski (sekretarz), dr Adrian Mianecki (skarbnik), prof. Wojciech Piasek (wiceprezes), dr Artur Trapszyc, prof. Violetta Wróblewska

Komisja Rewizyjna: mgr Marta Domachowska (przewodnicząca), prof. Piotr Grochowski, mgr Renata Lesner-Szwarc

Organizacja spotkań i wydarzeń

- 1) Wykład: Maria Delimata (Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza), *Filipińskie krzyżowania – performans, rytuał, sacrum*, w ramach cyklu „Spotkania z Azją”, 27.04.2017 r., współorganizatorzy: Koło Naukowe Folklorystów UMK i Zakład Folklorystyki i Literatury Popularnej UMK, [<https://torun.ptl.info.pl/aktualnosc/spotkania-z-azja-filipinskie-krzyzowania>].
- 2) Wykład: Kinga Sołoweiej (Beijing Institute of Technology), *Młode, bogate, niezamężne – kobiety resztki w chinach*, w ramach cyklu „Spotkania z Azją”, 23.05.2017 r., współorganizatorzy: Koło Naukowe Folklorystów UMK i Zakład Folklorystyki i Literatury Popularnej UMK, [<https://torun.ptl.info.pl/aktualnosc/spotkania-z-azja-kobiety-resztki-w-chinach>].
- 3) Spotkanie autorskie z dr Aleksandrą Kleśtą-Nawrocką autorką książki *Kucharz doskonały. Historyczno-kulturowy fenomen kuchni staropolskiej*, 30.05.2017 r., współorganizatorzy: Instytut Historii i Archiwistyki UMK, Biblioteka Humanistyczna UMK, Polskie Towarzystwo Historyczne Oddział w Toruniu i Centrum Badań Antropologii Historii/Stacja Naukowa PTH, [<https://torun.ptl.info.pl/aktualnosc/spotkanie-autorskie-z-dr-aleksandra-klesta-nawrocka>].
- 4) Wykład z cyklu „Spotkania z Azją”: *Jak się nie dać zjeść w pięknym mieście – poradnik antydemoniczny Heian*, dr Renata Iwicka, 24.05.2018 r. (współorganizatorzy: Koło Naukowe Folklorystów UMK i Zakład Folklorystyki i Literatury Popularnej UMK).

- 5) Wykład: dr Renata Iwicka (Uniwersytet Jagielloński), *Szamanizm koreański*, wykład z cyklu „Spotkania z Azją”, 29.11.2018 r., współorganizatorzy: Koło Naukowe Folklorystów UMK i Zakład Folklorystyki i Literatury Popularnej UMK, [<https://torun.ptl.info.pl/aktualnosc/spotkania-z-azja-szamanizm-koreanski>].
- 6) Wykład: prof. Zbigniew Chojnowski (Uniwersytet Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie), *W Krainie Tysiąca Jezior i opowieści. Świat literatury dziecięcej i młodzieżowej z Warmii i Mazur*, 14.05.2018 r., współorganizator: Pracownia Badań Kultury i Literatury Dziecięco-Młodzieżowej UMK [<https://torun.ptl.info.pl/aktualnosc/w-krainie-tysiace-jezior-i-opowiesci>].
- 7) Oprowadzanie kuratorskie po wystawie czasowej *Macierzyństwo od początku i bez końca. Antropologiczna opowieść* dla członków i sympatyków PTL OT w Muzeum Etnograficznym im. Marii Znamierowskiej-Prüfferowej w Toruniu, kuratorka i autorka scenariusza Aleksandra Jarysz, 18.12.2018 r., [<https://torun.ptl.info.pl/aktualnosc/spotkanie-ptl-ot-grudzien-2018>].
- 8) Konferencja naukowa *Macierzyństwo. Antropologiczna opowieść*, Toruń 15–16.05.2019 r., współorganizatorzy: Muzeum Etnograficzne im. Marii Znamierowskiej-Prüfferowej, Katedra Etnologii i Antropologii Kulturowej, Katedra Kulturoznawstwa Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, [<https://torun.ptl.info.pl/aktualnosc/macierzynstwo-antropologiczna-opowiesc-konferencja>].
- 9) Oprowadzanie kuratorskie po wystawie „Macierzyństwo od początku i bez końca. Antropologiczna opowieść” – mgr Aleksandra Jarysz, w ramach konferencji: *Macierzyństwo. Antropologiczna opowieść*, 15.05.2019 r., [<https://torun.ptl.info.pl/aktualnosc/macierzynstwo-antropologiczna-opowiesc-konferencja>].
- 10) Panel dyskusyjny *Konfrontacje, spory, konflikty*, uczestniczki: dr hab. Aleksandra Derra (UMK Toruń); dr hab. Agnieszka Gawron (UŁ); dr Elżbieta Korolczuk (UW, Uniwersytet Södertörn w Sztokholmie) i dr Katarzyna Lewandowska (ASP Gdańsk), moderatorka: dr Olga Kwiatkowska, w ramach konferencji: *Macierzyństwo. Antropologiczna opowieść*, 16.05.2019 r., [<https://torun.ptl.info.pl/aktualnosc/macierzynstwo-antropologiczna-opowiesc-konferencja>].
- 11) Oprowadzanie po jubileuszowej wystawie czasowej „Anatomia muzeum. 60 lat Muzeum Etnograficznego w Toruniu”, autorka koncepcji i kuratorka mgr Agnieszka Kostrzewa, 30.01.2020, [<https://torun.ptl.info.pl/aktualnosc/spotkanie-ptl-ot-styczen-2020>].
- 12) Seminarium *Antropologia rozпали Twoje serce*, prowadzenie dr Rafał Kleśta-Nawrocki, w ramach obchodów Ogólnopolskiego Dnia Etnografii, Etnologii i Antropologii Kulturowej, współorganizatorzy: Katedra Etnologii i Antropologii Kulturowej UMK, 09.02.2020 r. [<https://torun.ptl.info.pl/ogloszenie/ogolnopolski-dzien-etnografii-etnologii-i-antropologii-kulturowej-antropologia-rozpali-twoje-serce>].

- 13) *Kolaż etnograficzny – świętujemy*, działanie wizualne, tworzone on-line przez członków PTL/OT, w ramach Ogólnopolskiego Dnia Etnografii, Etnologii i Antropologii Kulturowej, 09.02.2020 r., [<https://torun.ptl.info.pl/aktualnosc/ogolnopolski-dzien-etnografii-etnologii-i-antropologii-kulturowej-kolaz-etnograficzny-swietujemy>].
- 14) Wykład: mgr Łukasz Ciemiński (Muzeum im. ks. dr. Władysława Łęgi w Grudziądzu), *Figura Matki Boskiej Skępskiej jako wizerunek acheiropoietyczny*, 19.01.2021 r. on-line, [<https://torun.ptl.info.pl/aktualnosc/figura-matki-boskiej-skepskiej>].
- 15) *Kolaż etnograficzny – świętujemy 2021*, działanie wizualne, tworzone po raz drugi on-line przez członków PTL/OT, w ramach Ogólnopolskiego Dnia Etnografii, Etnologii i Antropologii Kulturowej, 09.02.2021 r., [<https://torun.ptl.info.pl/aktualnosc/ogolnopolski-dzien-etnografii-etnologii-i-antropologii-kulturowej-2021-kolaz-etnograficzny-swietujemy>].
- 16) Wykład: dr Michał Rauszer (Uniwersytet Warszawski), *Co mają wspólnego dożynki z ludowym oporem?*, 18.03.2021, on-line, [<https://torun.ptl.info.pl/aktualnosc/co-maja-wspolnego-dozynki-z-ludowym-oporem>].
- 17) Spotkanie *Muzyka ludowa i polityka*. Promocja tomu czasopisma „Literatura Ludowa. Journal of Folklore and Popular Culture” i pokaz filmu „Agonia”, z udziałem Adama Struga – scenarzysty i narratora filmu, współorganizatorzy: Instytut Nauk o Kulturze UMK, Centrum Sztuki Współczesnej „Znaki Czasu” w Toruniu, 21.10.2021 r. [<https://torun.ptl.info.pl/aktualnosc/muzyka-ludowa-i-polityka>].
- 18) Wykład: prof. Tomasz Wiślisz (Instytutu Historii im. Tadeusza Manteuffla Polskiej Akademii Nauk), *„Jedzie jedzie Zelman”*, czyli *Zelman Wolfowicz między historią a etnografią*, współorganizatorzy: toruński oddział Polskiego Towarzystwa Kulturoznawczego, Katedra Etnologii i Antropologii Kulturowej UMK, 02.12.2021 r., on-line, [<https://torun.ptl.info.pl/aktualnosc/jedzie-jedzie-zelman-czyli-zelman-wolfowicz-miedzy-historia-a-etnografia>].

Publikacje

- 1) *Z ojczyzny do obczyzny. Doświadczenia uchodźstwa polskiego*, red. Rafał Kleśta-Nawrocki, Marcin Lutomiński i Artur Trapszyc, Polskie Towarzystwo Ludoznawcze, Toruń 2019. ISBN: 978-83-64465-42-0. Książka otrzymała nominację do Nagrody Literackiej Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie, w kategorii za najlepszą książkę roku 2019 [<https://torun.ptl.info.pl/ogloszenie/publikacja-z-ojczyzny-do-obczyzny>]
- 2) Dofinansowanie wydania druku „Literatura Ludowa. Journal of Folklore and Popular Culture”, *Folk Music and Politics*, 2021, vol. 65, no. 1, ISSN 0024-4708.

Inne oddziałowe działania i inicjatywy

- 1) Rekonstrukcja nagrobka Prof. dr. Bożeny Stelmachowskiej. Udział w działaniach i finansowaniu odnowienia zaniedbanego nagrobka członkini toruńskiego oddziału PTL

oraz działania promocyjne z tym związane. Projekt realizowany wraz z Uniwersytetem im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (Prorektor Prof. UAM dr hab. Beata Mikołajczyk), Uniwersytetem Mikołaja Kopernika w Toruniu (Rektor Prof. dr hab. Andrzej Tretyn) oraz Zarządem Oddziału Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego w Poznaniu, 2020 r.

- 2) Konkurs na najlepszą pracę magisterską z antropologii historii im. prof. Bronisława Geremka. Uzyskanie patronatu nad konkursem Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego oraz organizacja konkursu przez członków PTL/OT. Współpraca w tym zakresie z Polskim Towarzystwem Historycznym, Oddział w Toruniu oraz Wydziałem Nauk Historycznych UMK i Wydziałem Historycznym UJ. Przeprowadzenie i rozstrzygnięcie I (2019) i II (2020) oraz ogłoszenie III (2021) edycji konkursu. Uroczyste wręczenie nagród I i II edycji połączone z wykładem: prof. Krzysztof Zamorski, *Cóż począć z HiT-em? Kilka słów o uwspółcześnianiu przeszłości*, 26.11.2021 r. [<https://antropologiahistoriikonkurs.mystrikingly.com/>].
- 3) Światowy Kongres Kopernikański. Patronat i współpraca Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego przy organizacji kongresu. Zainicjowanie propozycji nawiązania współpracy partnerskiej przy organizacji Światowego Kongresu Kopernikańskiego, który obędzie się w 2023 roku. Planowane wydarzenie związane będzie z 550. rocznicą urodzin Mikołaja Kopernika przypadająca, na 2023 rok. Przyjęcie propozycji przez ZG PTL i wyznaczenie do Komitetu Wspierającego Kongres członka PTL/OT – dra Huberta Czachowskiego, grudzień 2021, [<https://cbk.umk.pl/pages/kongres/>]

Udział w Walnych Zjazdach Delegatów PTL oraz w towarzyszących im konferencjach

- 1) Udział w XCIII Walnym Zjeździe Delegatów PTL w Gniewinie oraz towarzyszącej mu ogólnopolskiej konferencji naukowej *Regiony i regionalizmy w perspektywie antropologii kulturowej. Między pasją a metodą*, 22–23 czerwca 2017 r.
  - mgr Renata Lesner-Szwarc, wybrany delegat
  - dr hab. Wojciech Piasek, wybrany delegat
  - dr Rafał Kleśta-Nawrocki, prezes PTL/OT, delegat
  - dr hab. Piotr Grochowski, członek ZG, delegatReferaty członków PTL/OT:
  - dr hab. Piotr Grochowski, *Blue whale challenge. Między folklorem dziecięcym, paniką moralną i medialną manipulacją*,
  - dr Rafał Kleśta-Nawrocki, *Regionalizm postmodernistyczny. Od polityki tożsamości do polityki dziedzictwa*,
  - dr hab. Wojciech Piasek, *Antropologia historii, antropologia kultury oraz „tzw. fenomen postmodernizmu”*. Przypadek jednej debaty historyków-praktyków.
- 2) Udział w XCIV Walnym Zjeździe Delegatów PTL w Łodzi oraz towarzyszącej mu ogólnopolskiej konferencji naukowej *Etnografie współczesności. Obszary, metody, perspektywy*, 22–23 września 2018 r.
  - dr hab. Wojciech Piasek, wybrany delegat

- dr Artur Trapszyc, wybrany delegat
- dr Rafał Kleśta-Nawrocki, prezes PTL/OT, delegat
- dr hab. Piotr Grochowski, członek ZG, delegat
- dr Hubert Czachowski, członek ZG, delegat

Referaty członków PTL/OT:

- prof. dr hab. Swietłana Czerwononaja, *Krym jako integralna część Ukrainy (wymiary i sprzeczności historyczne, etnograficzne, demograficzne, kulturowe, religijne, prawne)*,
- dr hab. Piotr Grochowski, *Orędzia współczesnych wizjonerów w serwisie YouTube. Formy, funkcje, metody badań*,
- dr Rafał Kleśta-Nawrocki, *Lokalne jedzenie w sieci globalnych polityk – współczesne przykłady i powinności etnograficzne*,
- mgr Anna Natalia Kmieć, *Współczesny folklor miejski. Wybrane formy i tropy badawcze na przykładzie legend miejskich z osiedla Rubinkowo w Toruniu*,
- dr hab. Wojciech Piasek, *Mądrość thumu? Crowdfunding i historia*,
- dr Artur Trapszyc, *Antropologia jako „praktyka ludowa” i doświadczenie etnografa (autoetnografia)*,
- dr hab. Violetta Wróblewska, *Bajka ludowa a sztuki wizualne i audialne – problemy współczesnego folklorysty*.

3) Udział w XCV Walnym Zjeździe Delegatów PTL w Poznaniu oraz towarzyszącej mu ogólnopolskiej konferencji naukowej *Zaangażowanie – edukacja – animacja. Etnologia i antropologia kulturowa wobec zmian społecznych*, 18–22.09.2019 r.

- dr Justyna Słomska-Nowak, wybrany delegat
- dr Olga Kwiatkowska, wybrany delegat
- dr Artur Trapszyc, wybrany delegat
- dr Rafał Kleśta-Nawrocki, prezes PTL/OT, delegat
- dr hab. Piotr Grochowski, członek ZG, delegat
- dr Hubert Czachowski, członek ZG, delegat

Referaty członków PTL/OT:

- dr hab. Piotr Grochowski, *Rola etnologii i folklorystyki w rozwoju polskich ruchów rodzimowierczych*.

4) Udział w XCVI Walnym Zjeździe Delegatów PTL w Przususze oraz towarzyszącej mu ogólnopolskiej konferencji naukowej *Miasteczko – Sztetl – Städtchen. Wokół konstruowania „wielokulturowości” i „lokalnego dziedzictwa”*, 22–26.09.2021 r.

- dr Aleksandra Kleśta-Nawrocka, wybrany delegat
- dr Artur Trapszyc, wybrany delegat
- dr Rafał Kleśta-Nawrocki, prezes PTL/OT, delegat
- dr hab. Piotr Grochowski, członek ZG, delegat
- dr Hubert Czachowski, członek ZG, delegat

Referaty członków PTL/OT:

- dr Rafał Kleśta-Nawrocki, *Spoleczno-kulturowy kontekst kiszenia kapusty*,
- dr Aleksandra Kleśta-Nawrocka, *„Powróćisz Tu”. Sentymentalna rola wiejskiego jedzenia w przemysłowym miasteczku*,
- dr Artur Trapszyc, *Z panną na niedźwiedziu w herbowej tarczy. Symboliczne dziedzictwo Przysuchy i dawnego opola pod Grodzką Górą*.

Działania administracyjne

1. Konsultacje oddziałowe w sprawie propozycji zmiany nazwy Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego, przeprowadzanie konsultacji i przekazanie ich wyników do ZG, kwiecień–maj 2019 r.
2. Ludoznawczy Spis Powszechny, uaktualnienie i urealnienie danych członków PTL/OT i przesłanie wyników do ZG, marzec 2020 r.
3. Uporządkowanie spraw finansowych w zakresie opłacania składek członkowskich, 2020 r.
4. Zweryfikowanie i uaktualnienie adresów mailowych członków Oddziału.
5. Uporządkowanie spraw związanych ze sprzedażą wydawnictw i rozliczenie wszystkich depozytów, systematyczne rozliczenie od 2017 r., pełen przegląd i wystawienie nowych dokumentów, styczeń 2021 r.
6. Konsultacje dotyczące zmiany statutu PTL, przeprowadzanie konsultacji i przekazanie ich wyników oraz głosów członków PTL/OT do ZG, luty 2021 r.
7. Stałe rozsyłanie informacji mailowych związanych z działalnością Oddziału do jego członków, a także Zarządu Głównego PTL oraz instytucji zaprzyjaźnionych.
8. Uporządkowanie cyfrowego archiwum dokumentacji Oddziału.

Działania informacyjno-promocyjne

- 1) Uruchomienie oddziałowego profilu na Facebooku, styczeń 2017 r., [<https://www.facebook.com/ptltorun/>].
- 2) Prowadzenia i administrowanie stroną internetową Oddziału i profilu na Facebooku, 2017-2021 [<http://torun.ptl.info.pl/>, <https://www.facebook.com/ptltorun/>].
- 3) Współpraca w zakresie promocji inicjatyw i wydarzeń z Muzeum Etnograficznym im. Marii Znamierowskiej-Prüfferowej w Toruniu w latach 2017–2021, Instytutem Nauk o Kulturze UMK w latach 2019–2021, Polskim Towarzystwem Historycznym Oddział w Toruniu w latach 2017–2021, Polskim Towarzystwem Kulturoznawczym Oddział w Toruniu w roku 2021 r.
- 4) Uczestnictwo w V Toruńskim Kiermaszu Książki Regionalnej – promocja i sprzedaż publikacji PTL w ramach stoiska Muzeum Etnograficznego im. Marii Znamierowskiej-Prüfferowej, Biblioteka Uniwersytecka w Toruniu, 15.05.2017 r.

- 5) Publikacja prasowa sekretarza Zarządu Oddziału dr. Marcina Lutomińskiego popularyzująca wiedzę o PTL: „Pauza Akademicka” nr 364-365 http://pauza.krakow.pl/364_365_9&10_2016.pdf.

Toruń, 24.01.2021 r.
Sprawozdanie sporządzili:

Prezes Zarządu Oddziału

Sekretarz Zarządu Oddziału

Dr Rafał Kleśta-Nawrocki

Dr Marcin Lutomiński